

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE, TARTOZÓ SZÖVEGZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai továbbá Intézkedésg tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 leu,
rendes tagdíj évi 100 leu, klszgdák és tiszt-
viselők részére 50 leu.

A lapfelfüggyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:

Egy évre 150 leu Negyed évre 40 leu
Fél évre 75 leu Egyes szám 3 leu

A gabonaforgalom és értékesítés szabályozása

A jövő gazdasági évre vonatkozó gabonaforgalmi és értékesítési intézkedések kérdése hosszabb idő óta foglalkoztatja az illetékes köröket; ebben a kérdésben a gazdasági egyesületek szindikátusán kívül számos gazdasági érdek képviselője leszógezte előzetesen álláspontját és igyekezett az illetékes köröket a közérdeknek megfelelő szabályozásra figyelmeztetni. A gazdaközönségnek kezdetől fogva az az álláspontja, hogy a mezőgazdasági termények forgalma teljesen szabad legyen, tekintetben semmiféle korlátozás ne legyen, ugyancsak az értékesítés is teljesen szabad legyen mindenféle korlátozás nélkül. Ez a felfogás különösebb indoklásra nem is szorul, mert hiszen miért legyen egyedül a buza és a rozs maximálva, mikor minden más egyéb forgalmi cikk értékesítése teljesen szabad. Dacára a gazdaközönség egyöntetű állásfoglalásának a gabonaforgalom az ez évi termésre vonatkozólag más alapokon van szabályozva.

Az erre vonatkozó kereskedelmi ipari miniszteriumi rendelet 25601. szám alatt jelent meg a Monitorul-Oficial 1923. június 18-iki számában:

a) A buza rendszere.

A lakosság élelmezése és a buzatermelés fokozása érdekében a buza maximális ára 10.000 kgr-os vagonként loco termelés állomása, vagy legközelebbi vonalon 45 ezer leuban állapítatik meg.

Ez az ár hektoliterenként 75 kgr súlyú és 5% idegen anyagot tartalmazó buzára értendő. A rozs 5% ig nem tekintetik idegen anyagnak az ezen felüli százalék a szokásnak megfelelően két százalék idegen anyagnak számít. A vagonkénti 45000 leu árhoz hozzáadandó, vagy abból levonandó 1%, vagyis 450 leu vagonként minden kgramért, amellyel a buza hektoliterenként 75 kgr-nál több vagy kevesebb, valamint minden százalék idegen anyagért is, amellyel az 5 százaléknál, amely megengedett, több vagy kevesebb.

Az 5000 leus jutalom eltörlése.

A termelők részére az 1922. július 8-iki 1826. számú minisztertanácsi határozattal engedélyezett vagonkénti 5000 leu jutalom eltörltetik minden egyes helységre nézve a f. évi

június 13-iki 1224. számú minisztertanácsi határozat alapján létesített s a buzára, rozsrá és termékeire vonatkozó rendszer életbeléptetése idejétől.

Az állam által megőrölt és az ország belső fogyasztására bocsátott buza után engedélyezett vagonkénti 5000 leu jutalom címén fizetendő összegek a kereskedelmi és ipari minisztériumtól legkésőbb 1923 augusztus 15-ig igényelhetők, amely határidőig előterjesztendők az összes megállapítási iratok a meghatározott szabályoknak megfelelően.

A buza és a rozs kivitele tilos.

A buza, rozs és termékeik kivitele a korpa kivételével, tilos marad. Szabaddá nyilváníttjuk azonban e törvényeket az 1924 évi termésből, ha erre a termési időszakra a buzával és a rozssal bevetett terület megfogja haladni a 2.000.000 hektárt.

A belföldi forgalom.

A buza és a rozs belföldi forgalma szabad, azok szállíthatók lévén minden engedély és minden községi vagy megyei díjak nélkül, kivéve a külön törvényekkel megállapított díjakat.

Az üzérkedési törvény jogkövetkezményei.

A megállapított maximális ártól úgy az eladó, mint a vevő részéről való eltérés, valamint a felhalmozás és az eladás megtagadása is a tiltott üzérkedés megfékezéséről és elfojtásáról szóló törvényben megállapított jogkövetkezményeket vonják maguk után.

b) A liszt rendszere.

A jelen rendelet életbeléptésétől kezdődőleg és az egész országra nézve minimális barnaliszt típus rendszeresítettik, amelyet az ipari és kereskedelmi minisztériumnak a buzát, lisztet és kenyeret ellenőrző hivatala fog megállapítani az új termés közepmenységű buzájából, azonban idegen anyagok nélkül őrlve s jól megtisztítva s amelynek 40 kiörlési százalékot kell képviselnie. Az új termelésig a minimális típus a barna kenyérre az ellenőrző hivatal által megállapított, most érvényben lévő marad s amely típus a városi polgármesteri hivatalnál van.

Teljesen tilos a típus-lisztnél rosszabb minőségű lisztnek előállítás és forgalomba hozatala.

A malomtulajdonosok kötelessége.

A malomtulajdonosok, pékek és minden buzabirtokos, aki a buza, liszt és kenyér ellenőrző hivatala által műmalomnak minősített malomban őrltet, kötelesek a megőrölt mennyiségnek megfelelő 40 százalék barna lisztet a típuslisztnél jobb vagy legalább is ezzel egyenlő minőségben közifogyasztásra forgalomba hozni.

A liszt többi része úgy a kiörlési százalék, mint a lisztfajták tekintetében szabad.

Megállapított árak.

A 6. szakaszban megállapított barnaliszt ára az egész országra nézve kilogrammonként 5 leuban állapítatik meg, loco malom.

A községi tanácsok, vagy ideiglenes bizottságok a tiltott üzérkedés megfékezéséről és elfojtásáról szóló törvény 2. szakaszának megfelelően a jobbminőségű lisztkekre vagy azok valamelyikére nézve maximális árakat állapíthatnak meg.

Városokra nézve megőrölt buzából származó 40 százalék barnaliszt az illető polgármesteri hivatalok részére zároltnak nyilváníttatik. A barnaliszt a pékeknek polgármesteri hivatalok által szelvényes füzetekből kiadott utalványokkal osztandó ki.

Szállítási engedély barnalisztre.

A barnaliszt szállítása nem szabad, csak azoknak a polgármesteri hivatalok engedélyezésével, ahol a műmalom van. A többi fajta liszt szállítása belföldön szabad minden külön engedély nélkül.

A malomtulajdonosok egyéb kötelességei.

A rendes kereskedelmi könyveken kívül a malomtulajdonosok, lisztkereskedők és a műmalokban őrltető buzatulajdonosok tartoznak naponként vezetni:

Egynapi jegyzéket (borderou) a beérzett buzáról megjelölve a kereskedelmi könyvek adatait arról a helyről, ahol a vétel bevezettetett.

Egy napi barnaliszteladási jegyzéket az illető polgármesteri hivatal utalványa, vagy eladási engedélye megjelölésével és a raktár napi átlagának kitüntetésével.

Azok a műmalmok, amelyek mások buzáját őrltik, tartoznak a fenti könyveken kívül, amelyek a tulajdonukat képző buzamennyiségekre vonatkoznak egy jegyzék könyvet vezetni

„Gazdák”

**Biztosító Intézet
Részv. - Társaság**

Székhelye: Arad. Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron, Nagyváradon, M. vásárhelyen, Déván, D.-sztmártonban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán. Elfogad tűz, jég élet, betörés, lopás, baleset, szavatossági, kiházasítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

az öröltető buzatulajdonosok nevére, megjelölve ama kereskedelmi könyvek tagját, ahol az öröltetési szerződés elkönyveltetett, valamint a naponként megörölt mennyiséget is.

Minden malomtulajdonos, lisztkereskedő, pék vagy buzatulajdonos, aki műmalmokban öröltet, tartozik az illetékes polgármesteri hivatal által igazolt barnaliszttel mintával rendelkezni.

A városokban a műmalmok tartoznak működésük megszüntetését irásban, öt nappal előbb az illetékes polgármesteri hivatalnak bejelenteni, megjelölve az okot is.

Előre nem látott baleset esetén, nyomban értesítendő az illetékes polgármesteri hivatal, amely egy műszaki szervvel megállapítja, hogy a működés megszüntetése igazolt volt-e amiről megállapító jegyzőkönyv veendő fel.

Azoknak a városi malmoknak a tulajdonosai, akik malmaik működését megszüntették, vagy igazolatlanul megtagadták az őrlést, az ipari minisztérium által megállapított, áron, a fenti rendelkezéseknek megfelelően a tiltott üzérkedés megfékezéséről és elfojtásáról szóló törvény 7. szakaszában foglalt jogkövetkezményeknek teszik ki magukat.

A készletek bejelentése.

A malmok raktárain kívül lévő, 36 vagon meghaladó bármely lisztmennyiség a tulajdonos által az ipari és kereskedelmi minisztériumnak (O. F. P.) be kell jelenteni.

A fenti rendelkezésektől való bármely eltérés a tiltott üzérkedés megfékezéséről és elfojtásáról szóló törvény 7. szakasza utolsó a) bekezdésének megfelelően.

c) A kenyér rendszere.

A jelen rendelet életbeléptetésétől kezdődően tilos az egész országban a barna típus lisztből készült kenyérről rosszabb minőségű kenyér készítése és forgalombahozatala.

A kenyér egységes ára.

A 40% kiörlésű lisztből készült barnakenyér ára az egész országra nézve 5 leuban állapítatik meg kilogrammonként azokban a városokban, ahol malmok vannak és 5 leu 50 baniban azokban a városokban, ahol nincsenek malmok.

Egyéb fajta kenyerek ára a belső forgalomban szabad. A községi tanácsok, vagy

ideiglenes bizottságok a tiltott üzérkedés megfékezéséről és elfojtásáról szóló törvény 2. szakaszának megfelelően maximális árakat állapíthatnak meg a jobb minőségű kenyér egy vagy több fajtára nézve.

A pékek köteleességei.

A pékek tartoznak naponként vezetni az 1922. évi 47.703 számú miniszteri rendelet XIV. szakaszában megállapított gyártási-könyvet, amely magában kell, hogy foglalja a keltet, a malomnak, vagy raktárnak megnevezését, ahonnan a lisztet kapták, a községi polgármesteri hivatal utalványának számát, amelyre a lisztet kapták, -kapott lisztet kilogramokban a feldolgozott mennyiséget, a raktáron maradt mennyiséget, a készített kenyerek számát az ellenőrzéssel megbízott szervek megjegyzését és annak hiányát.

A pékek tartoznak rendelkezni és nyilvántartani mintát a barnalisztből és egy, e lisztből készült kenyérről, amelyeknek meg kell felelniük a típus-lisztnél s e körülményt igazolnia az illetékes polgármesteri hivatalnak.

A pékek tartoznak kenyérré feldolgozni az egész, az illetékes polgármesteri hivatalok útján kapott barnaliszttel.

A pékek tartoznak az illetékes polgármesteri hivatalnak a kenyérfeldolgozás megszüntetését, vagy csökkentését legalább három nappal előbb az ok megjelölésével bejelenteni.

Jogkövetkezmények.

Azok a pékek és kenyérárusok, akik a jelen törvény rendelkezései ellen vétnek, akár az illetékes polgármesteri hivatalok rendeleteiben megállapított súlyhiány áthágásával, akár mert a típus-barnalisztnél rosszabb minőségűt tartanak raktáron, vagy használnak fel, akár, mert a barnaliszttel viszonteladják, akár mert igazolatlanul megszüntetik, vagy csökkentik a kenyérfeldolgozást, a tiltott üzérkedés megfékezéséről és elfojtásáról szóló törvény 7. szakaszában foglalt jogkövetkezmények alá esnek.

Általános és átmeneti intézkedés.

Teljesen tilos a búzának, lisztnek és bármilyen fajta kenyérnek igavonó állatok és lovak etetése céljára való eladása és felhasználása.

A buza, liszt és kenyér ellenőrző hivatala az egyedül megbízott szerv, hogy irányításokat adjon és a szükséges intézkedéseket tegye

aból a célból, hogy a jelen rendeletben foglalt intézkedések tényleges módon alkalmaztassanak.

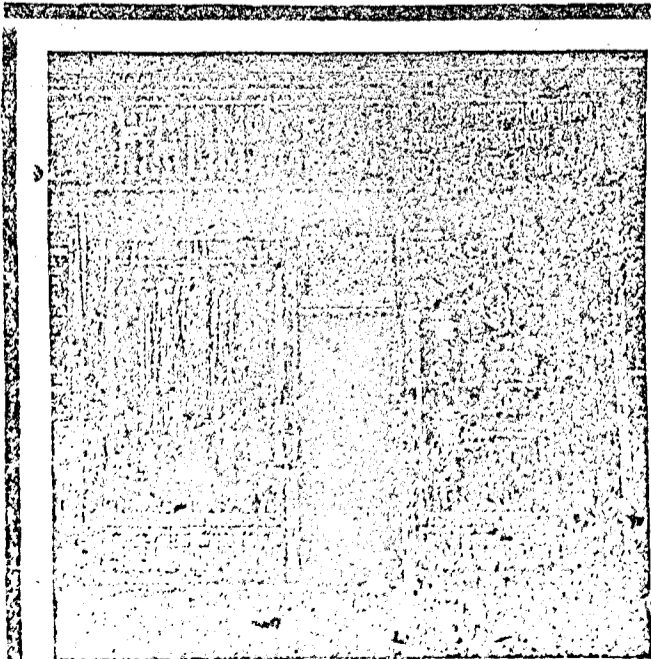
Életbelépés.

Jelen rendelet Bukarest városára nézve f. év jun. 29-én lép életbe, az ország többi részére nézve pedig a buza, liszt és kenyér ellenőrző hivatalának határozata szerint, legkésőbb azonban augusztus hó 1-ig.

A fenti rendelet alapján megállapíthatjuk, hogy a buza és rozsforgalom és értékesítés dolga újra a gazdaközönség érdekeinek teljes figyelmen kívül hagyása mellett, a termelés érdekében ellentétben szabályoztatott. Bár a rendelet első mondatában, mint indoklás felvan hozva, hogy a buza maximális ára a termelés fokozásának érdekében lett 45000 leiben waggonként maximálva, nagyon jól tudja azt azonban már minden gazda, hogy mit jelent ma is már ez a 45000 leies maximális ár, még inkább sejthetjük, hogy mit fog az jelenteni egy pár hónap, egy félév, vagy egy év múlva. A kormány az a szerencsétlen politikája, amelyet a buza forgalma és értékesítése körül folytat, ennek alapján még a jövő évre is fennmarad, tehát továbbra is várható a búzával bevetett terület fokozatos csökkenése, amely már a folyó évben is nagy mértékben észlelhető. Az agrárreform, a szerencsétlen őszi időjárás és a rossz tavasz következményei mellett a gabonaforgalom további korlátozása is egyaránt odavezetnek, hogy a gazdaközönség a búzatermelést fokozatosan saját szükségletének fedezéséig redukálja és olyan növények termelésével helyettesítse, amelyek ennek a szerencsétlen maximálásnak alávetve nincsenek.

A buza és rozs ára maximálásának fenti veszedelmét a kormány is érzi, ez ellen való védekezés céljából újra az ígéretes eszközökhöz fordul, míg tavaly 200 leies premiummal, illetőleg annak beigérésével (benem tartásával) igyekezett a búzatermelés mértékét fenntartani, addig fenti rendeletben másformájú ígéretet találunk és pedig, hogy a buza és rozs, valamint azok termékeinek kivitele az 1924. évi termésből szabadon nyilváníttatik, ha erre a termési időszakra a búzával és rozssal bevetett terület megfogja haladni a 2 millió hektárt.

Egy újabb ígéret, amelyben — nem tud-

Raffia-háncs
rézgalic, kénpor, rézkénpor, Manillazsineg,
Szölőpermetezők
favédelmi- és vetőmagcsávázó szerek,
Köszénkátrány

gazdasági gépek és eszközök, géphajtószijak, szerszámok stb.
legelőször kaphatók az E. G. E. gépostályában

HANN és TÁRSÁ GÉP- ÉS MŰSZAKI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u. 10. II.)

Telefonszám : 2-35.

Sürgőnyezim : Hanncomp.

juk — hihetünk-e vagy sem, a multak szomorú tapasztalatai minden esetre különösen nagy reményekre nem jogosítanak. Hogy az eldört 2 millió hektár elérhető-e vagy sem, arra sok más egyéb tényező is befolyással van, nemcsak tisztán a gazdák akaratától függ; és ha emellett a 2 millió hektár őszi buzavetés tényleg elérhető-e, még mindig fenmarad a kétely az ígéret betartására vonatkozólag.

A multak tapasztalatai alapján megállapíthatjuk, hogy az ipari és kereskedelemügyi miniszterium gabonaforgalmat szabályozó rendelete a buzavetések további fokozatos csökkenését fogja magaután vonni, a gazdaközönség a lemaximált buza termelését, amely maximális áránál fogva csak ráfizetéssel járna, továbbra is fokozatosan redukálni fogja és annak terhére a nem maximált gabonafélék termelését fogja kiterjeszteni. A rendelet lehet, hogy ideiglenesen a gazdaosztály megnyomoritása mellett a megélhetést ideig-óráig megkönnyíteni fogja, azonban a továbbiakban buzatermésünk nagymérvű csökkenését fogja magaután vonni, ami végeredményben mégis csak az ország produktivitásának terhére megy és aminek keserves következményeit akkor már nemcsak a gazdaközönség, hanem minden osztály és minden termelési ág érezni fogja.

Új menetrend a CFR vonalain.

A nemzetközi szerződések értelmében minden államban június elsején változtatják meg a vasuti menetrendet. A CFR vonalain is június elsejével lép életbe az új menetrend. Az új menetrend kisebb-nagyobb részben a CFR összes vonalain megváltoztatja a vonatok menetrendjét. A részletes menetrendet, amely a közönség kívánalmainak és kényelmének megfelelően készült el, az alábbiakban közöljük: Minthogy új menetrendet a CFR nem ad ki, ajánljuk a lap példány megőrzését.

Bukarest és Máramarosziget között június elsejétől kezdve egy-egy közvetlen gyorsvonat és személyvonatpár közlekedik. A 31-es számú gyorsvonat Bukarestből indul 20 óra 40 perckor, Kolozsvárra érkezik 10 óra 37 perckor, indul 11 óra 7 perckor. Máramaroszigetre érkezik 23 óra 53 perckor, Biharpuspökiben közvetlen csatlakozása van a Budapest felé induló 501-es számú MÁV gyorsvonathoz, amely 21 óra 50 perckor érkezik Budapestre, Halmiba pedig a Kassa—Prága felé induló csehszlovák gyorsvonathoz csatlakozik. Ellenvonata a 32-es számú gyorsvonat, Máramaroszigetről indul 6 óra 50 perckor, Kolozsvárra érkezik 19 óra 11 perckor, indul 11 óra 33 perckor, Bukaresbe érkezik 8 óra 40 perckor.

A Bukarest—Nagyvárad közötti közlekedés változatlanul marad, csupán a vonatok számai változnak meg. A ma közlekedő 11 és 12-ös vonatok, mint a 21 és 22-es számú gyorsvonatok fognak közlekedni. A 21-es számú gyorsvonat Bukarestből indul 7 óra 20 p-kor. Kolozsvárra érkezik 20 óra 43 p-kor, indul 21 órakor. Vissza Nagyváradról a 22-es számú gyorsvonat indul 5 óra 10 p-kor. Kolozsvárra érkezik 8 óra 29 p-kor, indul 8 óra 44 p-kor. Bukarestbe érkezik 22 óra 10 p-kor. A 407-es és 408-as személyvonatoknak közvetlen csatlakozása van a gyorsvonatokhoz. A 407-es számú új személyvonat Nagyváradról indul 1-kor, Szatmárra érkezik 6 óra 9 p-kor, indul 6 óra 39 p-kor, Máramaroszigetre érkezik 10 óra 53 p-kor. Ellenvonata a 408-as Máramaroszigetről indul 18 óra 30 p-kor, Szatmárra érkezik 23 óra 5 p-kor, indul 23 óra 32 p-kor, Nagyváradra érkezik 4 óra 40 p-kor.

Bukarest és Máramarosziget között 401-es és 402-ös szám alatt fognak közlekedni a jelenleg 123 és 130. szám alatt közlekedő személy-

vonatok. A 501-es számú személyvonat Bukarestből ind. reggel 8 órakor, Kolozsvárra érkezik 3 óra 20 p-kor, ind. 3 óra 43-kor, Nagyváradra érkezik 1 óra 40 p-kor, ind. 9 óra 49 p-kor, Szatmárra érkezik 15 óra 10 p-kor, ind. 15 óra 40 p-kor, Máramaroszigetre érkezik 20 óra 20 p-kor s Nagyváradon csatlakozást kap a 401/a számú CFR személyhez, amely Nagyváradról ind. 9 óra 15 p-kor. Biharpuspökire érkezik 3 óra 27 p-kor. Csatlakozást kap az 515-ös számú MÁV személyvonathoz, amely 10 óra 25 p-kor indul s 19 óra 35 p-kor érkezik Budapestre a nyugati pályaudvarra.

A 401-es számú személyvonat az egyetlen személyvonat, amelyen közvetlen csatlakozással Budaqeste lehet jutni. Ellenvonata a 402-es Máramaroszigetről ind. 9 óra 10 p-kor, Szatmárra érkezik 13 óra 35 p-kor, ind. 14 óra 5 p-kor, Nagyváradra érkezik 19 óra 45 p-kor, ind. 20 óra 55 p-kor, Kolozsvárra érkezik 2 óra 15 p-kor, ind. 2 óra 43 p-kor, Bukarestbe érkezik 21 óra 50 p-kor. A jelenlegi 177—177. sz. személyvonatok, mint 403—404. sz. személyvonatpár közlekednek. A 403-es számú személyvonat Bukarestből indul 15 óra 16 p-kor. Kolozsvárra érkezik 11 óra és 26 p-kor, ind. 11 óra 53 p-kor. Ellenvonata a 404. sz. személyvonat Nagyváradról ind. 12 óra 15 p-kor, Kolozsvárra érkezik 17 óra 45 p-kor, ind. 18 óra 10 p-kor. Bukarestbe érkezik 11 óra 5 p-kor. A 404/a. sz. összekötő személyvonat által közvetlen csatlakozása van az 520. sz. MÁV személyvonathoz, mely 2 óra 40 p-kor indul Budapestről.

A Bukarest és Nagyvárad között közlekedő 122—128-as számú személyvonatok, mint 405—406. számú vonatok fognak közlekedni.

A 405-ös számú személy Bukarestből ind. 23 óra 10 p-kor, Kolozsvárra érkezik 18 óra 9 p-kor, ind. 18 óra 41 p-kor, Nagyváradra érkezik 23 óra 55 p-kor. Ellenvonata a 406-os reggel 5 óra 35 p-kor indul Nagyváradról, Kolozsvárra érkezik 11 óra 6 p-kor, ind. 11 óra 20 p-kor, Bukarestbe érkezik 5 óra 50 p-kor. Ugy Arad felé, mint Arad felől közvetlen csatlakozást kap.

A Kolozsvár-Galac között közlekedő vonatok menetrendje a következő. A 724-es számú személy Kolozsvárról indul 8 óra 58 perckor, Székelykocsárdra érkezik 11 óra 2 perckor, indul 11 óra 32 p-kor, Vásárhelyre érkezik 13 óra 34 p-kor, inoul 13 óra 59 p-kor, Galacba hajnalban érkezik. Ellenvonata a 723-as Vásárhelyre érkezik 16 óra 33 p-kor, indul 16 óra 48 p-kor, Kocsárdra érkezik 18 óra 38 p-kor, indul 19 óra 24 p-kor, Kolozsvárra érkezik 21 óra 40 perckor.

A 727—728-as számú vonatpár közvetlen összeköttetést létesít Székelykocsárd és Galac között. A 728-es Székelykocsárdról indul 21 óra 35 p-kor Vásárhelyre érkezik 23 óra 24 p-kor, indul 23 óra 39 p-kor, Galacba a délutáni órákban érkezik. Ellenvonata a 727-es 5 óra 12 perckor érkezik Marosvásárhelyre, indul 5 óra 36 p-kor, Kocsárdra érkezik 7 óra 40 p-kor. Közvetlen csatlakozást kap Kolozsvár—Bukarest felé és felől.

A szamosvölgyi vonat új menetrendje.

Az új menetrend megváltoztatta a szamosvölgyi vonat menetrendjét is. A szamosvölgyi vonal kap egy pár új gyorsvonatot, amely lényegesen megkönnyíti a személyszállítást. A 27-es számú gyorsvonat Szatmárról indul 23 óra 50 p-kor, Nagyváradra érkezik 1 óra 25 p-kor, indul 1 óra 45 p-kor, Désre érkezik 7 óra 2 p-kor, ind. 7 óra 27 p-kor, Kolozsvárra érkezik 9 óra 20 p-kor. Ellenvonata a 28-as gyors Kolozsvárról ind. 12 óra 30 p-kor, Désre érkezik 14 óra 10 p-kor, ind. 14 óra 25 p-kor, Nagyváradra érkezik 19 óra 26 p-kor, ind. 19 óra 46 p-kor, Szatmárra érkezik 21 óra 45 p-kor, ahol csatlakozást kap Máramarosziget és Kassa felé és felől.

A 435 számú személyvonat Szatmárról 8 óra 40 p-kor indul, Kolozsvárra érkezik 17 óra 27 p-kor. Ellenvonata a 436 számú személyvonat, Kolozsvárról indul 3 óra 3 p-kor. Szatmárra érkezik 13 óra 24 p-kor.

Kolozsvár és Beszterce között a 29—30 számú gyorsvonatpár közlekedik. A 29-es 14 óra 32 p-kor ind. Kolozsvárról, Désre érkezik 16 óra 20 p-kor, ind. 16 óra 30 p-kor, Besztercére érkezik 18

ó 54 p-kor, ind. 19 óra 20 p-kor, Borgó-Besztercére érkezik 20 óra 20 p-kor. Ellenvonata a 30-as 22 óra 10 p-kor ind. Borgó-Besztercéről, Kolozsvárra érkezik 7 óra 1 p-kor.

Kolozsvár és Dés között 439—240-es személyvonatpár fog közlekedni. A 440-es számú személyvonat 20 óra 3 p-kor ind. Kolozsvárról s Désre érkezik 22 óra 3 p-kor. Ellenvonata a 439-es 13 óra 24 p-kor ind. Desről s 15 óra 11 p-kor érkezik Kolozsvárra.

Irodalom.

Glasul-Minoritator cím alatt dr. Jakabfy Elemér és dr. Sulyok István szerkesztésében román nyelvű magyar lap indult meg, amelynek első száma folyó hó 20-án jelent meg. Ezen magyar emberek által szerkesztett és írott román nyelvű sajtó organum célja a román közvélemény figyelmét a magyar kisebbségi felfogásra és kisebbségi bajokra felhívni, hogy ez mit jelent a magyarság szempontjából és milyen nagy fontossággal bír, felesleges fejtegetni. Ez a lap alkalmat ad az illetékes tényezőknek román szövegben megismerni mindazt, ami az itt élő magyarságnak fontos.

A Glasul Minoritator első számában dr. Sulyok István, dr. Gyárfás Elemér, dr. Berkes Salamon, dr. Jakabfy Elemér és dr. Páll Gábor irtak értékes dolgozatokat. Örömmel üdvözljük ezt az új vállalkozást és annak támogatására felhívjuk olvasóink figyelmét.

Vegyes közlemények.

Zavarok az állatkivitel körül. Junius 18-án életbelépett az új állatkiviteli szabályzat, amely a permiszek nélküli állatkivitel engedélyezését meg. Az új szabályzat a kiviteli illetéket minden nagy marha után tízezer lejben állapítja meg. Az új szabályzat a gazdák és állatexportőrök körében nagy elégedetlenséget keltett, mert a magas kiviteli illetéket az állatkivitel közvetlen korlátozásának tekintik. A legelső hízlalda számolt is azzal, hogy hizott állatai kivitelével addig vár, amíg a külföldi piaci árak esetleg hozzáidomulnak a magas kiviteli illetékhez. Ezeket az a körülmény is várakozásra készíti, hogy a kormány rendelete szerint a még fel nem használt kiviteli engedélyek tulajdonosai a régi ezer lejes illeték fizetése mellett exportálhatnak állatokat. Ezek az engedélyek tehát nagy előnyt jelentenek, mert 9000 ezer lejes vámkülömbözet nagyban növeli tulajdonosaik versenyképességét. A régi kiviteli engedélyeken gyökerező, kedvezményes vámolást a kereskedelmi kormány azért biztosította az illetőknek, mert a tavaszi kiviteli tilalom miatt nem használhatták fel az engedélyeket. Nagy meglepetés érte azonban az exportőröket, mert a határvámhivatalok a szabályzat életbeléptetésétől kezdve kivétel nélkül tízezer lejes kiviteli illetéket szednek és nem veszik figyelembe a régi kiviteli engedélyeken alapuló jogokat. A vámhivatalok erre az eljárásra a pénzügyminiszterium utasította, a mennyiben kijelentette, hogy a június 18-ig fel nem használt kiviteli engedélyek semmiek. A kereskedelmi és pénzügyminiszterium ellentétes intézkedései nagy zavarba hozták azokat az exportőröket, akiknek régi kiviteli engedélyeik vannak. Már arra készültek, hogy bírói uton szereznek érvényt jogaiknak, de ugylátszik még sem fog erre sor kerülni. Bukaresti tudósítónk jelentése szerint ugyanis a két miniszterium megegyezett abban, hogy azon engedélyek alapján, melyek ellenében a kontingens részt már beszoigáltatták, a régi ezer lejes kiviteli illeték alapján lehet az állatokat kivinni. Ellenben azok az engedélyek, melyek után a kontingens marhákat utólag kellett volna beszoigaltatni, hatályukat veszítik, vagyis ezek tulajdonosainak a 10000 lejes illetéket kell megfizetniük, akárcsak azon exportőröknek, akiknek nincsenek kiviteli engedélyeik.

Ismét felállították a postatakarékpénztárakat. A bukaresti postavezérgazgatóság előterjesztést tett a kormányhoz a postatakarékpénztári intézményeknek új felállítására. Ez alapot az előterjesztésnek a békeszerződéseknek az a megállapodás adja, amely kiköti, hogy azok a postaintézmények, amelyek már a háboru előtt fennállottak, nem szüntethetők meg semmiféle körülmények között.

Megkönnyítették a magyar liszt és a nemesített vetőmag kivitelét. Budapestről jelentik. A pénzügyminiszter rendelete a nullás-liszt métermázsája után a kiviteli illetéket öt kilogramm búzában állapítja meg. Ugyanez a rendelet a rozsból készült liszt vagy más őrlésműny után a kiviteli illetéket öt métermázsánként öt kilogramm rozsból állapítja meg. A nemesített búzavetőmag kiviteli illetéket pedig teljesen eltörölte.

Veszélyben az idei komlótermés. Saazi jelentés szerint május közepétől kezdve nemcsak Cseh-Slovákia, de Belgium, Anglia, Elzász és Németország komlóültetvényeit is az Aphid és annak kukaca, a komlólevéltetű támadta meg, amely tudvalevően a komlónak legnagyobb ellensége. Ezek a kártékony rovarok a rossz idő dacára az utóbbi időben rettenetesen elszaporodtak s a jövő komlótermését komolyan veszélyeztetik. A köztársaság területén élő komlótermelők legnagyobb része a magas termelési költségek és a tavalyi alacsony komlóárak következtében nem rendelkezik kellő tőkével ahhoz, hogy a rovarok elleni védekezést racionálisan keresztül vihesse. Ennek következtében a komlóárak, amelyek ez év elején még 5—600 koronát tettek ki 50 kilogrammonként, most 1050—1100 koronára emelkedtek.

A dániai terméskilátások. Kopenhágából jelentik: Hivatalos jelentés szerint az őszi gabonavetés összehasonlítva a múltévi állapottal, jónak, a buza jobbnak mondható. A tavaszi vetés valamivel jobb. Az esetben, ha az idő javul, még jobb aratásra van kilátás.

PIAC.

Országos vásárok.

Julius 1-én. Csermő, Korond, Királyhalm, Erdőszentgyörgy, Haraszkerék, Nagykároly. — 2-án. Avaslekenca, Balázsfalva, Bihardiószeg, Lugos, Homoród, Erdőd, Homoródkarácsonfalva, Kászonaliz, Krassó, Marosvécs, Radnót, Szatmárnémeti, Szemlak. — 4-én. Alsóárpás, Krisztur, Dános, Homoród, Korond, Székelykeresztur, Szilágycseh. — 5-én. Alsócsernáton, Németzentmiklós. — 6-án. Árpás, Terego, Szászabánya, Kápolnás, Medgyes, Lekence, Magyarlapos, Marosborsa, Marosillye, Mezőörményes. — 8-án. Gyéres, Szék.

HIRDETÉSEK.

Felhívás.

Abrudfalva és vidéke Gangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. június 10-ikén megtartott közgyűlésén kimondotta a szövetkezet felszámolását, minek alapján felhívom mindazokat, akiknek a szövetkezettel szemben bármily követelésük fennállana, követelésüket hat hónapon belül jelentsék be a szövetkezet felszámoló bizottságához.

Abrudfalva, 1923. június 20.

Gamenczy Gerő,

3534

felszámoló bizottsági elnök.

Marosludasi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi július hó 8-án délután 3 ó. a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi július hó 15-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az üzletrésztörvények felemelése. 2. Az igazgatóság

kiegészítése. 3. Felügyelő-bizottság választása. 4. Netaláni indítványok. Kelt Marosludas, 1923. június 22.

Az igazgatóság.

Zimándunouli fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi július hó 8-án d. u. 2 órakor a község házában 1922 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi július hó 15-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 12 §-ának módosítása.* 2. Házvétel. 3. Netaláni indítványok. Kelt Zimandul-nou, 1923. június 21.

Az igazgatóság.

* Régi szöveg: A tagok által befizetendő egy üzletrész értéke 10 leiban állapították meg helyett = Egy üzletrész értéke 20 leiben állapították meg.

Csikszenmárton—Csekefalva és vidéke-i „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi július hó 22-én délután 3 órakor a kath. iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi július 29-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Az alapszabály 12 §-ának módosítása.* 8. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 369, üzletrészeinek száma pedig 515 volt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Csikszenmárton, 1923. június 22.

Az igazgatóság.

* Régi szöveg: A tagok által befizetendő egy üzletrész 5 leiben állapították meg stb. — Új szöveg: A tagok által befizetendő egy üzletrész 50 leiben állapították meg st.

Belényesujlaki fogy. és értékesítő szövetkezet 1923. évi július hó 8-án d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi július hó 15-én fog megtartatni, mely tekintet

nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Házépítkezés. 8. Netaláni indítványok. Az 1922. év december 31-én a tagok száma 193, üzletrészeinek száma pedig 323 volt. Az év folyamán belépett 2 tag 14 üzletrésszel, kilépett 2 tag 11 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Belényesujlak, 1923. évi június hó 18.

Az igazgatóság.

Tenkegörsbedi f. és ért. szöv. 1923. jul. 8-án d. u. 4 órakor a szöv. helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. év július hó 15-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. A múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. Mérlegmegállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság választása. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Szövetkezet sorsa leletti határozat vagy felszámolás kimondása. 8. Netaláni indítványok. 1922 év december 31-én a tagok száma 266, üzletrészeinek száma pedig 3342 volt; az év folyamán kilépett 5 tag 174 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Tenkegörsbed, 1923. június 25.

Az igazgatóság.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések ára: szavanként 1 lel. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számítatnak, — Legtöbb apróhirdetés díja 10 lel. Állást keresők részére 20 szöveg 10 lel.

Erdész, szakvizsgázott Eladó 100 q. jó minőségű közönséges repce (nem káposzta repce). — ajánlatokkal állását változtatni óhajtana. Levél „Erdész“ jellegre kladóba Végvár, Temes vm. kéretik. 896. 1034

Eladó 500 drb. gyógygyövény stb. szarításra is alkalmas Komló szorító ráma. 115 cm. hosszú, 75 cm. széles léckeret juta vászonnal. Cím a kladóban. 1023.

Tejértékesítés.

A tej tudvalevőleg sokkal jobban értékesíthető vajjá feldolgozva, mintha azt csak nyersen adjuk el.

A tejértékesítésnek ezen módja főleg azoknak a gazdáknak ajánlható melegen, akiknek a gazdasága vagy a községe messze fekszik a fogyasztó városoktól, mivel a vaj tovább tartható és a fogyasztási helyekre — városokba, fürdőhelyekre, vendéglőkbe — könnyebben szállítható.

A tej vajjá való gyors és megbízható feldolgozásának főkövetelménye és előfeltétele azonban egy kifogástalanul működő

Tejfelező készülék és a Vajköpülő hordó

Ilyen kisebb és nagyobb tejfelező készülékeket s vajköpülő hordókat, amelyek főleg a mi kisebb gazdáinknak felelnek meg, mi bevezettük és rendkívül jutányos áron hozzuk azokat forgalomba.

Minden gazdának ajánljuk ezek beszerzését, aki a tejjgazdaságát racionális alapokra akarja fektetni és ez által a legnagyobb hozadékot akarja elérni belőle.

E. Sz. G. E. Géposztálya. Nagyszeben, Só-utca 22. szám.
Fiókok: Segesvár, Baier-utca 47. sz. Medgyes, Laktanya-tér 15. sz.